

**Silvestarski
NEWSLETTER NO 35.
Udruge korporativnih pravnika**

Svima puno uspjeha u 2012. godini

ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM STUDENOG I PROSINCA

- 1. Domjenak Udruge korporativnih pravnika**
- 2. Nova Zagrebačka pravila**
- 3. Godišnja konferencija IBA-e 2011., Dubai**
- 4. Studenti Pravnog fakulteta na praksi u Končaru**
- 5. Prva Međunarodna konferencija: „Corporate governance – new experiences: Implementation in South Eastern Europe“**
- 6. COMPLY OR DIE ili uskladi se ili umri & BYE-BYE BACKHANDERS ili zbogom korupciji**
- 7. Pismo predsjednika ECLA-e dr. Petera Kriependorfa**

1. Domjenak Udruge korporativnih pravnika

Udruga je povodom isteka još jedne poslovne godine priredila domjenak koji se održao u petak 02. prosinca 2011. godine u prostorijama Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu, Rooseveltov trg 2.

Domjenak je bio prilika za susret sa kolegama i to kako sa članovima Udruge tako i sa gostima iz svih pravničkih krugova.

Nazočne je u ime Udruge pozdravila predsjednica gospođa Josipa Jurinić, koja se je ukratko osvrnula na rad Udruge tijekom 2011. godine, posebno zahvaljujući svim institucijama i njihovim predstavnicima s kojima je Udruga surađivala. U svom govoru, predsjednica je naznačila moguće aktivnosti u nadolazećoj godini.

Poseban naglasak je stavila na edukacije korporativnih pravnika na dva osnovna područja, na području obaveznog teorijskog obrazovanja kao zakonskog preduvjeta za pristupanje polaganju pravosudnog ispita i na području daljnjih specijalističkih obrazovanja, osobito obzirom na primitak Republike Hrvatske u članstvo Europske unije. Uz dobre želje za božićne blagdane i puno uspjeha u 2012.godini nastavljeno je kolegijalno druženje u neformalnoj atmosferi uz prigodne delicije.

2. Nova Zagrebačka pravila - rasprava o prijedlogu novog Pravilnika o arbitraži

U prostorijama Stalnog izbranog sudišta održan je dana 03. studenog 2011. godine sastanak Predsjedništva Stalnog izbranog sudišta s arbitrima Stalnog izbranog sudišta. Predstavnice Udruge korporativnih pravnika koje su i arbitri Stalnog izbranog sudišta Josipa Jurinić, Aida Marjan i Narcisa Knežević sudjelovale su na sastanku. Na sastanku je predstavljen prijedlog novog Pravilnika o arbitraži pri stalnom arbitražnom sudištu Hrvatske gospodarske komore (Zagrebačka pravila) kojeg je usvojilo Predsjedništvo stalnog izbranog sudišta, a prije njegovog upućivanja u skupštinsku proceduru Hrvatske gospodarske komore.

Predsjednik Stalnog izbranog sudišta – prof.dr. Mihajlo Dika predstavio je ukratko promjene koje donose predložena nova Zagrebačka pravila. Od novina koju donose nova Zagrebačka pravila valja istaknuti Ispravu o određenju zadaće arbitražnog suda (terms of reference) kojom će se odrediti zadaća arbitražnog suda koju dosadašnja pravila nisu propisivala. Ova isprava neće se sastavljati ako se stranke sporazume da ju ne treba sastavljati.

Pravilnik o arbitraži pri Stalnom arbitražnom sudištu Hrvatske gospodarske komore (Zagrebačka pravila) objavljena su u Narodnim novinama br. 142/2011 od 09.12.2011.g., a stupila su na snagu 17. prosinca 2011.g.

Osim Zagrebačkih pravila, donesen je i objavljen u istim Narodnim novinama i Pravilnik o Stalnom arbitražnom sudištu pri Hrvatskoj gospodarskoj komori kojim je promijenjen naziv sudišta u Stalno arbitražno sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori i Odluka o troškovima u postupcima arbitraže.

3. Godišnja konferencija IBA-e 2011., Dubai

Godišnja konferencija IBA (International Bar Association) ove godine se održala u Dubai-u u razdoblju od 30. listopada – 04. studenog. Riječ je o godišnjem i najvećem okupljanju pravnika iz cijelog svijeta, koji rade bilo u odvjetničkim društvima, bilo u korporativnom i javnom sektoru. Ovogodišnjoj konferenciji prisustvovalo je čak oko 5000 kolega (najveća konferencija do sada), time da su prednjačili kolege iz anglosaksonskih zemalja. Kolege iz Nigerije su također došli u vrlo velikom broju (preko 500 polaznika). Iz Republike Hrvatske bilo je 12 kolega, dvoje iz korporativnog sektora.

Unutar IBA-e djeluje nekoliko odbora, a koji tijekom cijele godine pripremaju radionice i stručne skupove koji se održavaju tijekom godišnje konferencije. Ove godine, tijekom pet dana održano je više od 180 radionica, stručnih skupova i predavanja koja su pokrila sve grane prava.

Za korporativne pravnike najinteresantnije je (i najvažnije) djelovanje Corporate Counsel Forum. Corporate Counsel Forum je organizirao stručne skupove na kojima su se razmatrala pitanja u fokusu korporativnih pravnika: pravo na povjerljivost, zaštita podataka, tržišno nadmetanje .

Godišnja konferencija se i ove godine pokazala kao odlična prilika za upoznavanje kolega, izmjenu iskustava, ali i mišljenja o ustroju pravne profesije. Sljedeće godine godišnja konferencija održat će se u Dublinu.

4. Studenti Pravnog fakulteta na praksi u KONČARU

U razdoblju od 7. do 25. studenog 2011. godine u društvu KONČAR – ELEKTROINDUSTRIJA, d.d., a u okviru Sporazuma Udruge i Pravnog fakulteta u Zagrebu obavljali su praksu dvoje studenata 5. godine, Sanja Klišanin iz Zagreba i Marko Žanetić iz Blata, Korčula. Upoznali su se s radom pravne službe, svim pravnim područjima kojima se bavimo, rješavali konkretne zadatke te odgovorili na naša pitanja:

Koji izbor se studentu prava u Zagrebu pruža za obavljanje prakse i što Vas je motiviralo u izboru trgovačkog društava za obavljanje prakse?

Sanja: Pri odabiru mjesta prakse student prema svojim preferencama može birati između odvjetničkog ureda, javnobilježničkog ureda, trgovačkog društva, sudjelovanja na moot natjecanjima i volontiranja u Pravnoj klinici.

Kako ovaj način nastave postoji tek tri godine, iz iskustava kolega zaključila sam da se odvjetnički uredi nisu u potpunosti naviknuli na ovakav sustav i nevoljko upućuju studente u konkretan rad i predmete.

Trgovačko društvo mi se činilo kao mjesto gdje bi mi se pružio najbolji uvid u spektar poslova koje nas čekaju nakon završetka fakulteta. I nisam pogriješila. Zahvaljujući kvalitetno i smisleno organiziranoj praksi uspjeli smo izvući maksimum iz ovih nekoliko tjedana.

Marko: Za obavljanje studentske prakse na 5. Godini Pravnog fakulteta studentima se nudi mogućnost izbora između obavljanja prakse u trgovačkim društvima, javnobilježničkim uredima te odvjetničkim uredima. Pritom se izbor svodi na dilemu da li odabrati trgovačko društvo u kojem će te imati više posla, ali i nešto naučiti, ili odvjetnički ured i brže odraditi praksu, ali to znači manje stvarnih zadataka i manje iskustva u praksi.

Pri odabiru trgovačkog društva tj. Končara presudno mi je bilo da steknem uvid u raznolikost posla i da nešto radim. A i zanima me rad u velikim industrijskim društvima, što Končar svakako je.

Kakvu ste predodžbu imali o radu pravnika u trgovačkom društvu prije prakse, a kakvu poslije praksi, te što bi u istoj trebalo promijeniti ili dopuniti?

Sanja: Moja saznanja o radu pravnika u trgovačkim društvima bila su vrlo oskudna, smatrala sam da se gotovo cijeli posao svodi na trgovačka društva i trgovačko pravo. Nakon provedena tri tjedna u pravnom odjelu, iznenađena sam obujmom i raznolikošću predmeta koji se rješavanju. Praksa je bila za nas studente vrlo korisna, sama činjenica da smo imali prilike držati u rukama prave spise i pisati konkretne podneske, za nas predstavlja važno iskustvo. Nažalost, razdoblje od tri tjedna nije dovoljno da se pokriju sva područja koja nas zanimaju, ali dobili smo poprilično dobar uvid u ono što nas čeka u budućnosti.

Marko: Iskreno nisam imao nikakvu predodžbu o radu u trgovačkim društvima prije prakse. Sada na kraju svega pozitivno sam iznenađen što pravni odjel ima politiku da rješava sve slučajeve koji se pojave u radu trgovačkog društva što pridonosi raznolikosti posla i sveukupnoj stručnosti pravne službe. U praksi ne treba ništa mijenjati.

Gdje vidite sebe nakon što diplomirate?

Sanja: Nakon diplome voljela bi se što prije zaposliti kao vježbenik na mjestu koje će mi pružiti mogućnost za učenje i razvijanje pravničkih vještina, hoće li to biti u odvjetništvu ili trgovačkom društvu, za sad ne znam, ali znam da će mi prioriteti biti što bolji uvjeti za usavršavanje i razvijanje na pravnom području.

Marko: S obzirom na trenutnu situaciju nadam se zaposlen.

5. Prva Međunarodna konferencija: „Corporate governance – new experiences: Implementation in South Eastern Europe“

Prva međunarodna konferencija o korporativnom upravljanju na kojoj su bili inozemni predavači iz Francuske, Njemačke, Belgije i Velike Britanije do predstavnika Malezije kojoj su prisustvovala članice Udruge održana je 03. i 04. studenog 2011. u hotelu Dubrovnik u Zagrebu.

Neki od predavača na konferenciji bili su: **Christian Strenger**, Member of the German Government Commission on Corporate Governance, **Joelle Simon**, Ph.D., MEDEF, Paris, France, **Astrid Rubens, LL.M.**, Guberna, Belgium, **Jonathan Abernethy**, Cohen & Gresser, New York, United States, **Tan Sri Datuk Seri Megat Najmuddin Khas**, Chairman of the Malaysian Institute of Corporate Governance, Malaysia, **Roger Barker**, Ph.D., Head of CG Institute of Directors, London, UK, **Hana Horak – chairperson**, Ph.D., University of Zagreb, Faculty of Economics and Business, Croatia, **Tonći Lazibat – dean**, Ph.D., University of Zagreb, Faculty of Economics and Business, Croatia, **Nada Bodiroga Vukobrat**, Ph.D., University of Rijeka, Faculty of Law, Croatia, **Marijan Cingula**, Ph. D., University of Zagreb, Faculty of Economics and Business, Croatia, **Marli Gonan Božac**, Ph.D., Juraj Dobrila University of Pula, Department of Economics and Tourisma “dr. Mijo Mirković”, Croatia.

Imajući na umu razvoj financijskih tržišta i tržišta kapitala, ali i odgovornosti članova organa društava, pitanje korporativnog upravljanja jedno je od najznačajnijih pitanja vezanih za razvoj i napredak poslovanja trgovačkih društava.

Transparentnost korporativnog upravljanja od izuzetne je važnosti za stabilno financijsko tržište i održivi ekonomski razvoj, pomaže prevenciji korupcije i privlačenju kako domaćih tako i stranih ulaganja u svrhu ekonomskog rasta. U tom smislu u okviru konferencije raspravljalo se i o reformi društava u pretežito državnom vlasništvu (tzv. state owned companies) kako bi se istaknula važnost transparentnosti i odgovornosti.

Bilo je interesantno vidjeti i čuti izlaganja predstavnika država koje imaju i drugačije uređene sustave te koje su imale puno više vremena za uređivanje načina vođenja trgovačkih društava, te je bilo govora o funkcioniranju glavnih skupština te analiza sudjelovanja dioničara kako malih tako i velikih na skupštinama u odnosu na pozitivno ili negativno poslovanje tvrtke.

Također se raspravljalo o način unutrašnje organizacije rada de provođenja internih politika društva te koliko su rigorozne ili ne, te primjeri posljedica u slučaju nepoštivanja internih politika.

Govornici su davali primjere iz monističkog i dualističkog načina upravljanja trgovačkim društvima te je jedna od zanimljivosti bila da je naglašeno kako se često u praksi brkaju pojmovi izvršnih direktora sa managerima, upravnim odborom itd. te kolika opasnost leži u takvim iskrivljenim poimanjima naziva i funkcija.

Slušanjem predstavnika različitih država može se zaključiti da i u puno starijim sustavima koji su imali daleko više vremena od Hrvatske za uređivanje kvalitetnog načina korporativnog upravljanja i dalje se u praksi nailazi na veće ili manje probleme te se i uslijed promjena u gospodarskom okruženju konstantno traže bolji i kvalitetniji načini korporativnog upravljanja.

6. COMPLY OR DIE ili uskladi se ili umri & BYE-BYE BACKHANDERS ili zbogom korupciji

U svibanjskom broju The European Lawyera objavljeni su članci pod naslovom Comply or die i Bye-bye backhanders koji detaljnije objašnjavaju i daju osvrt na prve komentare nedavno donesenog Zakona o mitu u Velikoj Britaniji i najnovija stajališta o korupciji.

1. Zakon o mitu je stupio na snagu 01.07.2011. g. i zamijenio dosadašnji britanski anti-korupcijski sustav te svojim odredbama propisuje sljedeća kaznena djela: davanja i primanje mita, podmićivanje stranog državnog službenika (javnog dužnosnika) i korporativni prekršaj (korporativno kazneno djelo) kojim se uvodi odgovornost tvrtke i partnerstva u slučaju primanja mita. Biće svakog kaznenog djela je detaljno opisano s posebnim osvrtom na korporativno kazneno djelo.

Jedina zaštita/odbrana korporativnom kaznenom djelu može biti dokaz da su u poslovanju propisane procedure koje imaju zadatak spriječiti korupciju. Obzirom da su anti-korupcijske procedure ključ ublažavanja rizika, Smjernica britanske Vlade očekivala se s nestrpljenjem i objavljena je krajem ožujka. Vladina Smjernica nema snagu zakona i nije unificirana za sve slučajeve, a temelji se na 6 općih načela.

Opća načela Smjernice su:

1. Propisane su procedure koje se imaju primijeniti razmjerno riziku za npr poklone i gostoprimstvo, donacije...
2. Predanost najviših rukovoditelja za promicanje kulture kojom se sprječava korupcija unutar organizacije
3. Ocjena rizika-periodična, potkrijepljena i u pisanom obliku te razmjerna veličini i strukturi organizacije te opsegu njezinih djelatnosti.
4. Dužna pažnja koja se ima primijeniti je razmjerna na riziku svakog pojedinog društva.
5. Društvo od slučaja do slučaja odlučuje o treningu za svoje radnike
6. Monitoring (nadgledanje) uključuje redovni monitoring učinkovitosti procedura kao i periodično ocjenjivanje antikorupcijskog programa.

Generalno Smjernica naglašava da će razumna i razmjerna gostoljubivost u svrhu izgradnje poslovnih odnosa ponekad biti problematična. No, općenito je dobrodošla jer pruža realističniji i razmjernan, iako još uvijek nesavršen, pristup compliance programu/usklađivanju. Većina njezinih preporuka će biti poznato područje onim organizacijama koje već imaju postojeće anti-korupcijske programe. Međutim, organizacije koje su čekale smjernice prije nego što su počele razvijati svoju politiku, sada su u stisci s vremenom. Ako tvrtke/društva žele biti u mogućnosti iskoristiti adekvatne procedure obrane u odnosu na incident povezan s podmićivanjem, moraju se usredotočiti na smjernice bez odgađanja.

2. I na nedavno održanoj konferenciji za korporativne pravnike u Londonu jedna od glavnih tema bio je Zakon o mitu čija primjena će natjerati društva da preispitaju osnovne načine i pravila poslovanja. Helen Ashton, direktorica compliance /usklađivanja u BT-u navela je primjere tankih linija između poslovnih poklona, gostoprimstva (usluga) i mita, te naglasila potrebu brzih korake radi izbjegavanja sukoba sa Zakonom. Racionalnost i razmjernost su ključni elementi za korporativna davanja. Zakon se odnosi na business-to-business i na poklone i gostoprimstvo državnim dužnosnicima.

Navela je specifične primjere kako bi istaknula složenost problema, kao npr.

- da li bi bilo dopušteno prihvatiti poziv na inozemnu konferenciju sa plaćenim troškovima, korištenje vile preko vikenda od strane zaposlenika i poslovnog partnera. Rekla je da je sve to predarežljivo i da se može smatrati mitom. Čak i ručak s dobavljačem može doći u centar pažnje i trebao bi se održavati samo povremeno s pravim poslovnim razgovorom, osim kada je zabranjen tijekom ugovornih pregovaranja/tendera.

-da li je vođenje klijenata na Olimpijske igre predarežljivo?-ovo je sivo područje. Cijena ulaznica je visoka-4,500 funti po osobi za važnije događaje, ali uspjeh Olimpijskih igara u Londonu 2012. se uzda u korporativno gostoprimstvo (usluge). Ministarstvo pravosuđa još nije dalo svoje mišljenje o ovom pitanju.

3. U compliance je ključna transparentnost:

-zaposlenici moraju tražiti prethodno odobrenje registrirajući se na centralnoj etičkoj bazi podataka kako bi dobili odobrenje za sve ponuđene i primljene poklone;

-zabranjeno je nuđenje i davanje poklona državnim dužnosnicima drugačijih od prigodnih promo materijala/predmeta koji imaju BT logo, a čija vrijednost nije velika;

-prilikom održavanja promidžbenih događaja i konferencija na koje su pozvani državni dužnosnici potrebno je postupati s posebnom pozornošću.

Također, na konferenciji je Suzanne Wise, glavna pravnikinja jedne od najvećih tvornica hrane u V. Britaniji, objasnila kako je njihovo poslovanje poduzelo velike korake u 3 compliance područja: 1. Zdravlje i sigurnost, 2. Pravo konkurencije/tržišnog natjecanja i 3. Nabava. Ukazala je na okrutne posljedice ne-usklađivanja:

-od neizvršavanja ugovora do novčanih kazni u iznosu do 10% na razini cijele grupe svjetskog prometa te parnica za naknadu štete

-rizik nepovoljnog publiciteta i rastuće propisano promatranje kao

-veliki troškovi vođenja parnica.

Premier Foods je održao trening pod temom „Pravo tržišnog natjecanja“, ali budući da nije polučio željeni učinak, tvrtka je razvila opširno i detaljno upoznavanje s postupcima prodaje. Također je proveden interaktivni face-to-face program usavršavanja za svih 250 zaposlenika prodaje.

Obzirom su nabava i pravno djelovanje imali zajednički problem, bilo je potrebno donijeti zajedničko rješenje, stoga je usavršavanje pokrenuto za menadžere nabave.

4. BT-ijev kontrolni popis za compliance/usklađenost sa Zakonom o mitu

1. I domaćin i klijent moraju biti nazočni događanju
2. Svrha je održavanje prave poslovne rasprave ili zadržavanje ili razvijanje poslovnog odnosa (a ne stvaranje bilo kojeg oblika obveze klijentu)
3. Zabava je iskreno ponuđena, ali ne i zatražena od klijenta
4. Zabava ne dopušta mogućnost neprikladnog ponašanja
5. Zabava je razumna i razmjerna

Koliko se u Hrvatskoj primjenjuju pravila o COMPLIANCE ILI USKLAĐIVANJE?

U pravilu su procedure propisane za banke i inozemne kompanije. Domaće kompanije znaju da se zakoni imaju primjenjivati i primjenjuju ih u pravilu. Korporativna kultura i zakoni tržišta kapitala nalažu primjenu Kodeksa korporativnog upravljanja i drugih propisa koji nalažu transparentnost u postupanju. Posebni su propisi doneseni za javne službenike i vladine dužnosnike.

Ulaskom u EU ta će se pravila još postrožiti.

7. Pismo Predsjednika ECLA-e Dr. Petera Kriependorfa

Predsjednik naše krovne organizacije ECLA-e uputio je pismo članicama ECLA-e zahvaljujući na suradnji u protekloj godini, a koje će se objaviti na webu Udruge (<http://www.udruga-korporativnih-pravnika.hr/medunarodna.htm>).

ŠTO PRIPREMAMO ZA SIJEČANJ I VELJAČU

Aktivnosti za sljedeću godinu još nismo u potpunosti definirali molimo Vaše prijedloge i sugestije!

Pozivamo Vas da se aktivirate!
Pišite nam, predlažite, dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu.

U Zagrebu, prosinac 2011. godine

Udruga korporativnih pravnikina

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr